

# דבר העורכות

אחד האתגרים המרכזיים שלנו, כעורכות **קריאות ישראליות**, הוא ליצור כתב עת דינמי, שבין השאר ער ומגיב לאירועים עדכניים המעסיקים את החברה הישראלית. ברוח זו החלטנו באמצע 2023 להוציא לאור גיליון שיעסוק במחאה החברתית נגד הרפורמה המשפטית. אך דומה שבלתי־אפשרי לעמוד בקצב האירועים המטורף שהמציאות הישראלית מזמנת לכולנו. הגיליון הנוכחי מתפרסם אחרי אירועי השבעה באוקטובר והמלחמה שפרצה בעקבותיהם. אלה חוללו שבר נורא במהלך החיים הלאומי, שאת השלכותיו עדיין קשה להבין לעומקן. התגובה הראשונית שלנו, כמו של רבים מאזרחי ישראל, הייתה אֵלם. אך בתוך שבועות אחדים חשנו שיש מקום כבר באותה עת להתבונן בזהירות במציאות החדשה, לחשוף את שורשיה ולנתח את מאפייניה בעזרת ארגז הכלים האקדמי, כדי להכניס מעט סדר בעולם שקרס לתוך עצמו לכדי כאוס חברתי ופרשני. לשם כך השקנו גיליון מיוחד, "מתגלגל", של **קריאות ישראליות**, שבו מתפרסמות "בזמן אמת" מסות קצרות, המתייחסות מנקודות מבט שונות למציאות החיים הנוכחית. עד עתה התפרסמו במסגרת זו שש מסות, ואנו מזמינות אתכם לשלוח חומרים נוספים. החומרים הללו יצורפו כמכלול לגיליון הבא של **קריאות ישראליות**.

בגיליון הנוכחי מוקדש, כמתוכנן, מקום מרכזי לעבודות העוסקות במחאת 2023. במדור "קריאות כיוון" תמצאו חמש מסות העוסקות, מנקודות מבט שונות, במאבק על ההגמוניה הישראלית. מדור המאמרים נחלק הפעם לשניים: בחלקו הראשון כלולים שישה מחקרים בעבודה (work in progress) על המחאה. בחלקם מושם הדגש בממצאים אמפיריים חדשים, ובאחרים בולטת ההתמקדות בהמשגה מעניינת ומחדשת של המחאה על היבטיה השונים. חלקו השני של המדור כולל גם הוא שישה מאמרים, העוסקים בנושאים שונים.

עורכת מדור התערוכות, תמר אלאור, בחרה הפעם לעסוק בתערוכה העוסקת בשבר אוקטובר. בריאיון המוקלט היא משוחחת עם יאיר ברק, שאצר את התערוכה "שבר" בגלריה השיתופית. תוך התבוננות בכמה מן העבודות, הם משוחחים על מקום האומנות במצבי משבר ועל יכולתה של האומנות להגיב ולפעול במצבים כאלה מהר יותר מאשר זירות תרבות אחרות.

במדור "שיחה עם חוקר" משוחח גיא בן־פורת עם ההיסטוריון הלל כהן. השניים מדברים על היבטים מוכרים פחות של ראשית הסכסוך הישראלי פלסטיני, בהם למשל הזווית

העדתית בהתפתחות העוינות בין העמים, אך גם בציבור היהודי – נושאים שכהן חושף ומנתח בספרו האחרון **שונאים סיפור אהבה** (2022).

נראה כי ניצבת בפנינו תקופה לא קצרה ולא קלה של מאבקים מבית ומבחוץ על דמותה של החברה הישראלית, ושל אתגרים אדירים שעניינם שיקום השבר. בזמנים כאלו אקדמיה חופשית, מחדשת וביקורתית חשובה מתמיד, ו**קריאות ישראליות** היא במה מיטבית למחקריה ולהגותה.

העורכות,

תמר הרמן, עדנה לומסקי-פדר